

ดอกไม้ใบวรรณคดีไทย ๑๘

โดย บั๊กกลอบ ๕๗ 27

ชื่อ พลับ

พิกุลบุษราคัมตาม ทั่วเขตพลับพลองทวายทว่า
นมนองนางแหม่มโยทะกา พระยาพะยอมเพ็ญไฟ

วรรณคดี : รามเกียรติ์

พระราชนิพนธ์ : พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

อันไม้ผล มงคลนาม ลำเลอรส
เป็นอาหาร หวานคาว เข้ายาแพง

ทั้งผลสด ผลแห้ง แปรปรุแต่ง
มีฤทธิ์แรง แผล่งกำเนิด เกิดเมืองจีน

Persimmon ขจรไกล ไปญี่ปุ่น
เป็นผลไม้ หลายรสชาติ ฝาดหวานลิ้น

สรรพคุณ เกษัชรรม ลำเลอสั้น
สดสุกกิน เป็นอาหาร กลั่นเป็นยา

เป็นพืชใน วงศ์ Ebenaceae
ชื่อ Genus Diospyros ยอดพฤษชา

Species kaki ,virginiana
จีนศรัทธา ไม้มงคล ผลสีทอง

ประโยชน์พลับ ขับอนุมูล อิศระ
รักษาต่อ ชะลอวัย ขับถ่ายคล่อง

ขับเสมหะ บรรเทาไข้ ระบายท้อง
แก้ปวดท้อง ป้องกันภัย ใช้อย่างแรง

แก้โรคปอด กระจายอาหาร อากาโร
บำรุงกาย สายตา เมื่อยกล้ามเนื้อ

แก้ร้อนใน กระจายน้ำ ช้ำผิวแห้ง
เม็ดเลือดแข็ง ลดแรงดัน บั่นพิษสุรา

ญี่ปุ่นจีน ต่างยินดี มีลูกพลับ
ผลสุกเหลือง เรืองรอง ดังทองทา

ใช้สำหรับ เป็นของขวัญ อันสูงค่า
นับถือว่า พลับสดศรี ปรีมมงคล

สลิตย์พันธ์ ธรรมสลิตย์

"พลับ" ยืนต้นสูงใหญ่ให้ผลผลิต
โครงการหลวงขององค์พระราช

พืชเศรษฐกิจตัวใหม่ไทยได้ค้า
นำเข้ามาทดลองปลูกออกลูกดี

ไม้เมืองหนาวพลับนี้ที่เมืองไทย
มีความสูงอากาศเล่าหนาวพอดี

เริ่มปลูกที่เชียงใหม่ในพื้นที่
สำคัญที่ดินต้องร่วนควรรปนทราย

ลำต้นที่สูงใหญ่ใบมันวับ   แวสลับสวยเขียวเขียวใช้ได้
รูปทรงงามเหลือหลายคล้ายหัวใจ   ดอกเหลืองไซรัคดูได้คล้ายระฆัง
ผลลูกพลับมีหลายทรงคงเคยเห็น   มีที่เป็นทรงกลมแบนกับอีกทั้ง
รูปทรงกรวยสวยทรุดูแปลกจึ้ง   ผลพลับสุกสีเหลืองปลั่งตั้งทองอุไร
พลับรสหวานทานสดนั้นพันธุ์พยู   อีกหนึ่งพันธุ์คือซิซุฟาตรูใหม่
ก่อนจะทานมีกระบวนการนะจำไว้   พลับสดไทยทำแห้งได้ใช้เป็นยา
พลับหมักเปรี้ยวเพียงปีเดียวคุณค่าสูง   ใช้เป็นยาทานบำรุงมุงรักษา
โรคหัวใจและความดันยันเมื่อยล้า   อีกรักษาตาฝ้าฟางได้อย่างดี
ยังไม่หมดลูกพลับสดไม่ปดหนา   มีคุณค่าทางอาหารทานพลับนี้
อุดมด้วยเส้นใยให้ถ่ายดี   หากหวังที่จะลดฝ่าน่าต้องทาน
อีกพลับสดนั้นดีแคลอรีต่ำ   สามารถทำเป็นแยมและของหวาน
น้ำลูกพลับกับนำมาเชื่อมน้ำตาล   ถ้าต้องการลดความอ้วนควรทานดู

ผลพลับแห้งยังเป็นยารักษาหาย แก่ร้อนในไอเจ็บคอกก็พอสู้
มีเสมหะถ้าจะขับพลับเอาอยู่ ให้ลองดูริดสีดวงทวารทานแล้วดี

ไม้ต้นพลับเหมาะกับการทำเฟอร์นิเจอร์ ฐู๋ไหมเออใบทำชาได้นะนี่
ลูกพลับเหลือองเรื่องอร่ามความหมายดี คือมันมีศรีสุขทั่วทุกคน

ทานลูกพลับกันหนาววันละลูก ช่วยให้สุขภาพดีที่เลิศล้ำ
ผลใช้เป็นของขวัญวันมงคล ลูกพลับเหลือองเรื่องดั่งมนต์ดลให้รวย

จตุพร สุวรรณปากแพร

คนโบราณ ขานกล่าว เล่าเฉลย คำพังเพย เผยประจักษ์ มีอีกโข
“อันต่อหน้า มะพลับ ลับหลังตะโก” อพิไร โถเป็นไป ความหมายมี

คนพูดจา หมั่นพาที ที่กลับกลอก ชอบหน้าไหว้ หลังหลอก ปลอกปลิ้นนี้
ต่อหน้านั้น ท่านกล่าวแน่ แต่เรื่องดี สารพันที่ กล่าวชื่นชม ประโลมใจ

ผิวที่คล้ำ กระจ่างต่าง ยิ่งว่าสวย
บอกได้หนา ว่าเต่งตึง ซึ่งมากมาย

คุณพีคะ คุณน้ำชา หน้าขาวผ่อง
แสนคิดถึง ซึ่งมากมี เปรมปรืดักมล

สารพัด สารพัน สรรค์ปั้นแต่ง
พอลับหลัง ช่างเป็นได้ กลับกลายพลัน

เคยกล่าวชม ประโลมใจ ไยผันเปลี่ยน
เคยว่ารัก ประจักษ์เด่น เป็นน่าชัง

เล่าเรื่องจริง อ้างอิงได้ ในอดีต
ฉันท้ใจเจอ ไซ้เพื่อนั้น มั่นกมล

บรรณยนต์ คนโดยสาร นั้นจับจ้อง
ทั้งสร้อยคอ กำไลแขน แหวนมากมี

สาวกลุ่มนั้น จ้านรธา เสียงจ๊ะจ๋า
เธอทำบุญ หนุนน้ำให้ ได้ยืนยง

ที่ยานย้าย ด้วยใช้งาน มานานหลาย
หน้าห้องลาย กลับกลายนวล ชวนน่ายล

ยังแคล่วคล่อง ว่องไวรัก รักเหลือล้น
บุญกุศล ดลเราหนา มาเจอกัน

น้ำแจกแจก สำแดงให้ ได้นึกฝัน
เคยจ้านรธา สรรค์เสกว่า มาสิ้นพลัง

มาผิดเพี้ยน เหี้ยนหายเล่า คราวลับหลัง
สุตระคาง คลางแคลงเหลือ เปื้อเกินทน

เพื่อมิ่งมิตร คึดตรองไซ้ ไม่สับสน
จดจำไว้ ได้สอนตน เป็นคนดี

มองเขม้น เห็นนวลละออง ผ่องราศี
ทุกนี้วนี้ ที่เห็นใส หลายสิบวง

ชื่นพรรษา พาเพลิดเพลิน สรรเสริญส่ง
เงินทองมากมี ชีวีอนงค์ คงก้าวไกล

กลับตาลปัตร ประหลาดนัก เหลือจ๊กกล่าว
สาวกลุ่มนั้น วิจารณ์ยับ พลันกลับกลาย

ทราวม้วยเจ้า ก้าวลงรถ หดหู่หลาย
บ้าหรือโง่ ดันใส่ทอง กองท่วมตัว

โกวิท ธีรวิโรจน์

เบื้องหน้ามะพลับวับแวมแอร่มค่า
ไม่ผลัดใบไม่มั่งคดลลรมเย็น

ในพนาสง่าต้นใหญ่ไล่เขียวเด่น
ดอกพรางเพ็ญรูประฆังปลั่งเหลืองงาม

ระย้าห้อยร้อยเต็มต้นทันผลสวย
เนื้อไม้เด่นเป็นเครื่องใช้ในเขตคาม

ทั้งทรงกลมแบนด้วยสีทองอร่าม
ล้ำทุกยามตามปองผองถูกใจ

เปลือกใช้ฟอกหนังดังเด่นคุณค่าดี
ไม่เปราะขาดอาจเด่นกว่าตะโกไทย

ยางลูกนี้ย้อมแหวนล้วนน่าใช้
คนหลอกขายจึงได้หนอคำพังเพย

"ต่อหน้ามะพลับลับหลังตะโก"
หากคล้อยหลังพรั่งพรุจู่หยามเย้ย

เฉกพาโลโอ้คำล้ำเลอเอ่ย
โธ่คนเอ๋ยโฉนเลยเคยพบพา

ผลอร่อยเลิศลอยคุณค่าสูง
แก้ท้องร่วงโรคบิดพลันคลาดคลา

ช่วยบำรุงร่างกายคลายเมื่อยล้า
มะพลับมีลึบลาคุณค่าสมุนไพร

กุศลคำเพราะ

คำโบราณจารไว้ให้เรียนรู้
ต่อหน้าดีดีข้างหลังดังว่าวอน

ไว้เป็นครูชูช่วยด้วยคำสอน
เขียนเป็นกลอนลูกมะพลับลับหลังตะโก

พลับเป็นไม้ต่างถิ่นดินเมืองหนาว
ขึ้นได้ดีอากาศเย็นเห็นต้นโต

ใบร่วงกราวพักตัวนานอักโข
ใบคล้ายโพธิ์สีเขียวรูปหัวใจ

ลำต้นมีผิวกร้านน้ำตาลเข้ม
มีสองกลุ่มฝาดและหวานแตกต่างกัน

ผลออกเต็มเหลืองทองดู่องใส
หลายพันธุ์ไซ้ไรที่นิยมชมชื่นกัน

เป็นไม้ผลประโยชน์ล้านำมาใช้
ทั้งจากจีนและญี่ปุ่นสารพัน

นำเข้าไทยมีมากจากไต้หวัน
ผลพลับนั้นได้เห็นเป็นของดี

สรรพคุณของพลับนับว่ามาก ใช้หลายหลากบำรุงกายให้สุขศรี
ทั้งผลใบได้ประโยชน์ประดามี หลายวิธีเลือกใช้ที่ให้คุณ

ใบตากแห้งต้มน้ำแก้ไอได้ ผลสดไซ้ร้แสนอร่อยค่อยเคี้ยวหนุ
ลดความดันห้ามเลือดช่วยเจือจุน หอมละมุนชื่นใจเมื่อได้กิน

มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยลดละรื้อรอยน่าถวิล
ลดความดันแก้ปวดท้องเป็นอาจณ อร่อยลิ้นหวานรื่นน่าชื่นชม

นับเป็นผลไม้ดีอันมีค่า สีทองทำให้มงคลลสุขสม
เป็นของขวัญที่ผู้รับสบบารมณ ให้อุดมมั่งมีศรีสมบูรณ์

อัญชลี ณ เชียงใหม่

ต้นพลับนับอยู่ในวงศ์มะพลับ มี Species นับมากหลายในวงศ์นี้
แต่นิยมในบ้านเรานั้นก็มี Diospiros kaki หรือคาชินั่นไง

ถิ่นกำเนิดเกิดภาคเหนือของเมืองจีน แล้วผันผินมาปลูกที่ญี่ปุ่นไซ้
ปัจจุบันเป็นไม้นิยมของญี่ปุ่นไป บ้านเราเมืองไทยได้เอามันมาปลูกดู

ต้นพลับเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่

ใบสีเขียวคล้ายหัวใจดอกสีเหลืองหรือ

ดอกมีรูปทรงคล้ายระฆังนะโคมตรู

ผลพลับที่รู้มีหลากหลายรูปทรง

มีทรงแบบกลม กลมแบน และแบบกรวย
เนื้อสีเหลืองแข็งเมล็ดมีแปดเมล็ดอย่าง

ผลอ่อนสีเขียวด้วยแก่สีเหลืองนำไหลหลง
ขอบอกตรงตรงมะพลับหวานนำทานจ้ง

ประโยชน์ของลูกพลับนับหลากหลาย
ต่อต้านอนุมูลอิสระได้เต็มพลัง

อุดมด้วยเส้นใยอาหารมากฉมัง
อีกทั้งสร้างภูมิคุ้มกันได้ทันที

นำลูกพลับหมักให้เปรี้ยวเกินปีหนึ่ง
บำรุงสายตา ป้องกันต่อกระจก ได้อย่างดี

นั่นจะทิ้งในสรรพคุณยาสูงนี้
อีกทั้งมีสรรพคุณทางยาอีกมากมาย

ใบลูกพลับทำเป็นชาชงดื่มได้
แก่นอนไม่หลับและเป็นยาระบาย

ลดอาการตีบตันของหัวใจได้สมหมาย
เนื้อไม้นำมาทำเฟอร์นิเจอร์ทน

ชาวจีนนิยมรับประทานลูกพลับ
ผลสุกสีเหลืองทองอร่ามยามไต้ยล

อีกทั้งนับเป็นไม้มงคลล้น
เหมือนทองคำล้ำกมลจนมอบกัน

อานนท์ สรวีสูตร

